

havde en levende Interesse for, at de Kirker, som fandtes rundt omkring i Landet, og som havde en stor monumental Betydning, skulde restaureres og saavidt muligt bringes tilbage til den oprindelige Skikkelse, som en senere Vandalsisme havde forstyrret. Der var navnlig ved Viborg Domkirke Tilbygninger og senere Arbejder, som væsentligt havde forstyrret det Indtryk, som Kirken i den oprindelige Skikkelse gav. Nu viste det sig imidlertid under Arbeidet, at man maatte nedbryde istedetfor at restaurere, og at det i en vis Forstand saaledes vilde blive en heelt ny Kirke, som blev opført. I saa Henseende har det ærede Medlem for Standerberg Amts 2den Valgkreds (R. Jensen) fuldkommen Ret; naar han vil staae paa, at det ikke er de samme Steen, der sidde i de de samme Stillinger, har han uigenbrivelig Ret; man vil ikke kunne sige, at det er den gamle Kirke, som er bleven restaureret. Hvis han altsaa i den Forstand vil sige, at Viborg Domkirke forsvinder, og at det er en heelt ny Kirke, der fremstaaer, saa er det rigtigt. Hvis han derimod vil sige, at den Kirke, der skulde reise sig, ikke vilde give et Indtryk og Villebe af den oprindelige Kirke, saaledes som den fra Først af havde reist sig, saa har han Uret, og den ærede Rigsdagsmand, der saa godt som vi Andre kjende de Tegninger, som ere ubearbejdede, og hvorefter Kirken tænkes opført og allerede tildeels er opført, vil allerede deraf ganske sikkert have faaet det Indtryk, at det er en overordentlig stjern Kirke, der skulde opføres, og at den fremtræder i en ædel, simpel og storlaaet Stil. Spørgsmaalet bliver nu, om man ganske vil standse paa Halvveien. Jeg kan godt forstaae, at ærede Medlemmer ville sige: Dengang vi fra Først af voterede en Sum — ikke af Statens Midler, thi det er tilstrækkeligt oplyst, at det ikke er Staten, der har bidraget, men at det derimod er af Kirkemidlerne, at man kommer Viborg Domkirke til Hjælp — havde man slet ikke tænkt sig, at der vilde blive Tale om en saa stor Sum, som der nu viser sig nødvendig; en saa stor Sum kan Rigsdagen ikke gaae ind paa; lader os saa hellere blive staaende paa Halvveien. Det Standpunkt forstaaer jeg meget godt, og det er tildeels ogsaa det Standpunkt, hvorpaa Fleertallet har tillet sig. Naar man

siger: Vi vilde begynde med en Collect, saa sige vi, at Meningen deraf maa være den: Vi vilde være sikke paa, at det ikke bliver en Collect, som indbringer et ringe Belsøb, s. Ex. 10,000 eller 20,000 Rd., og at man saa kommer til Staten og siger: Skaf nu Resten af de nødvendige Midler; vi kunne ikke give Mere. Nei vi vilde have en langt større Garanti, og det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad) sagde, at vi have været meget strenge i vore Forbringere. Det er en overmaade streng Forbringelse til den private Virksomhed paa dette Omraade at kræve af den 80,000 Rd. som Betingelse for, at Staten overhovedet skal støtte en sliq Virksomhed, det vil sige, skal vedblive af Kirkemidlerne at støtte dette Foretagende; men vi have troet at burde fastholde den Regel, som i lignende Tilfælde er bleven gjort gjældende, den nemlig, at hvor der er et nyttigt og smukt Foretagende, men som dog ikke paa den Maade kan gjøre Krav paa Statens Virksomhed, at Staten udelukkende skal udrede Summen, der kræve vi som Betingelse for Statens Virksomhed og Bidrag, at der viser sig en saa stor og levende Interesse hos Private, at de vilde tilskyde omtrent Halvdelen. Nu kan man stribes, om det skal være 80,000 Rd. eller lidt derover som Halvdeel, der saaledes skal tilskydes af Private, men i alt Fald ville dog disse 80,000 Rd., som forbruges tilveiebragte ved Privates Tegning af Bidrag, dog omtrent være Halvdelen af, hvad der endelig vil medgaae. Skulde vi nu altsaa i dette Tilfælde fravige en Regel, vi i en Række af Aar have fulgt, og fulgt med Held, fordi vi netop derved give Stødet til en privat Virksomhed, hvor den er nyttig, give Stødet til mange gode og sunde Foretagender? Og det forekommer mig, at her netop er Tale om et Foretagende, som virkelig har stor Interesse. Det er kun saa Kirker, der ere byggede i en saa stjern og ædel Stil som Viborg Domkirke, Danmark overhovedet eier — af dem er der vel kun 4 eller 5 —, og med Hensyn til den bør Staten, naar der viser sig en stærk Interesse hos Private, ikke vise sig karrig og ikke vægre sig ved at bidrage noget Yderligere udover, hvad der allerede er bidraget, for at